

گزارش

در انتظار «اتصال»

تصمیم‌گیرندگان برای کنترل اعتراضات اینترنت را قطع می‌کنند، درحالی‌که قطعی اینترنت، به اعتراضات دامن می‌زند». بنگلادش، اندونزی، میانمار و هند هم جزء کشورهایی هستند که مانند ایران در دوره اعتراضات، اقدام به قطع اینترنت کرده‌اند. بنگلادش در سال ۲۰۲۵ در پی اعتراضات داخلی علیه حکومت شیخ حسینه، به مدت پنج روز اینترنت را به طور کامل قطع کرد. اندونزی در سال ۲۰۱۹، در پی اعتراضات پایوآ، برای ۱۹ روز کامل اینترنت را در استان‌های پایوآ و پایوای غربی قطع کرد. میانمار در سال ۲۰۱۹ هم در ۹ شهر ایالت آراکان اینترنت را قطع کرد که هنوز هم این وضعیت ادامه دارد. هند، در واکنش به اعتراضات مسلمانان در همان سال به مدت ۹ روز اینترنت را در مناطق مختلف و در کشمیر به مدت یک سال قطع کرد. در همان سال که برابر با سال ۹۸ شمسی است، در پی اعتراضات گسترده در ایران، اینترنت به مدت هفت روز قطع شد.

ضربه به استقلال اقتصادی

اما مسئله قطع اینترنت فقط یک فعالیت در شبکه‌های اجتماعی و سرگرم‌شدن در آنها نیست. برای بخش درخور توجهی از جامعه، اینترنت فضای برای استقلال اقتصادی است. مرجان و مریم جزء افرادی هستند که در سال‌های گذشته کسب‌وکاری راه انداخته‌اند و از طریق اینستاگرام، خدمات و محصولات‌شان را می‌فروشند. آنها می‌گویند برای افرادی که نمی‌خواهند زیر بار نظارت‌های سختگیرانه فعالیت کنند، اینستاگرام فضای امن و قابل اعتمادی است که به‌راحتی می‌توان با مخاطب ارتباط صمیمانه برقرار کرد. آنها می‌گویند که افراد در این فضا، شخصیت اقتصادی خودشان را می‌سازند و مستقل‌اند، اما وقتی اینترنت قطع می‌شود، به شخصیت‌شان ضربه وارد می‌شود؛ آن‌هم برای کسب‌وکارهایی که وقتی لطمه می‌خورند، نه امکان برخورداری از حمایت‌های مالی دارند و نه کسی آنها را به رسمیت می‌شناسد. همه اینها در شرایطی است که همین کسب‌وکارهای کوچک که خشونت‌پرهیز هم هستند و هیچ خطری برای دیگری ندارند، در شرایط خاص، بیشترین آسیب را می‌بینند، چون یک بار از سوی مردم آسیب می‌بینند که چرا در شرایط بحران، فعالیت می‌کنند و یک بار هم با قطعی اینترنت، از سوی تصمیم‌گیرندگان.

نقض حق بنیادین

اما مسئله فقط به این موضوعات محدود نمی‌شود. از نظر قانونی هم قطع دسترسی به اطلاعات آزاد، تخلف است. پیمان حاج محمودعطار، وکیل پایه یک دادگستری است و ماجرای قطعی اینترنت را از نظر حقوقی بررسی می‌کند. او به «شرق» می‌گوید که سلب دسترسی آزاد به اطلاعات برای شهروندان، خلاف قوانین و میثاق‌نامه‌هایی است که ایران به آن پیوسته و آنها را پذیرفته: «در تعریف حقوق بنیادین بشری، یک اشتراک و وحدت نظر بین فقه و دکترین فعالان حقوق‌دان حقوق بشری و شهروندی وجود دارد. بنا بر قانون اساسی و ماده ۹ قانون مدنی هر پیمان‌نامه و میثاق‌نامه و کنوانسیونی که به تصویب قوه مقننه ایران برسد، در حکم قانون داخلی است و باید از طرف قوای سه‌گانه مقننه، قضائیه و مجریه مانند قوانین داخلی مورد تبعیت و اجرا قرار گیرد. دراین‌میان میثاق‌نامه‌ها، کنوانسیون‌ها و پیمان‌نامه‌های بین‌المللی ازجمله اعلامیه جهانی حقوق بشر در همین گروه قرار می‌گیرد و باید مشمول این سیاست شود». او در ادامه صحبت‌هایش به حقوق بنیادین شهروندی ازجمله حق زندگی، مسکن و حق داشتن شغل اشاره می‌کند و می‌گوید: «یکی از حقوق بنیادین شهروندی دسترسی آزاد به اطلاعات و آگاهی‌های مورد نیاز آنهاست. فرقی که حقوق بنیادین شهروندی با دیگر حقوق دارد، این است که حقوق بنیادین شهروندی به هیچ روشی حتی با تصویب قانون در مجلس قانون‌گذاری دولت‌ها و حاکمیت‌ها سلب‌کردنی نیست». به گفته این وکیل پایه یک دادگستری، یکی از اساسی‌ترین حقوق بنیادین بشری، حق دسترسی آزاد به اطلاعات برای کسب‌کار و پژوهش‌های علمی و دیگر نیازهای شهروندی است. در همین راستا قانون آزادی انتشار اطلاعات مصوب مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان که به صورت قانون برای دستگاه‌های حاکمیتی و دولتی لازم‌الاجراست و قانون شفافیت قوای سه‌گانه و نهادهای اجرایی مصوب سال ۱۴۰۳، دولت مکلف است که بستر فضای مجازی را برای دسترسی آزاد و آسان شهروندان به اطلاعات مورد نیاز، چه در داخل کشور و چه در سطح بین‌المللی از طریق برنامه‌های جست‌وجوگر بین‌المللی فراهم کند، بنابراین به دلیل نوسانات سیاسی و امنیتی و به بهانه مدیریت امنیتی یا دیگر عنوان‌ها، نمی‌توان این حق بنیادین شهروندی را سلب کرد». او معتقد است که روند فعلی قطعی اینترنت و محدودیت‌های اعمال‌شده، آن‌هم برای مدت‌زمان طولانی، توجه‌پذیر نیست و باید نهادهای مجری درباره این مسئله اقدام کنند.

افقی:

۱- دو کلمه با معنی یکسان- آکنده- راهی که به آخر نمی‌رسد
۲- زنی که تازه زایمان کرده- نظارت و مراقبت- خدایرست پیش از ظهور اسلام
۳- اخوت- پوشیده و پنهان
۴- از ذرات زیر اتمی- شهری در ایتالیا- شرط دوستی
۵- عربان- صورتی مایل به نارنجی- سریع‌تر از راه‌رفتن
۶- نامی دخترانه- داستانی نوشته هرمان هسه آلمانی- قابلیت ارتجاعی دارد
۷- حالت- شیوه عمل- خیز
۸- جوانمردی- جسم- قشر، پوسته
۹- شادباش- پیشروان طریقت- حرص
۱۰- جوی خون- سوره پنجاهوششم- قرآن- موضوع
۱۱- پیوسته، پیایی- مجموعه‌ای از سازهای کوبه‌ای که بیشتر در موسیقی پاپ به کار می‌رود- کتف
۱۲- محض، مطلق- دقت زیاد در جزئیات امری- عامل بیماری‌زا
۱۳- ثروت‌مندان- تور
۱۴- دل‌داده وامق- محفل- توپ و تشر
۱۵- خلط‌کش نقشه‌کشی- وسیله‌ای برای نگهداری اسناد اداری- مجموعه‌داستانی به قلم راضیه تجار

عمودی:

۱- ترش و شیرین- ابزار دقیق برای اندازه‌گیری زمان‌های بسیار کوتاه- هر شاخه خاص از تولید
۲- صندوق حمل جسد- نوازنده تنبک- صاحب
۳- از مشهورترین اشعار نیماوشیخ- درک و فهم- کافران
۴- دربه‌دری- لاستیک داخلی تایر خودرو- مرغ همسایه!
۵- طلبی را با آب‌وتاب خواندن- پایگاه، انجمن
۶- اندیشه- مؤسسه‌ای برای نقل و انتقال پول- ساکنان بهشت
۷- نصف آجر- مسجد بزرگ شهر- کلیسای قدیمی اصفهان
۸- سیلی- از القاب امام حسین(ع)- هفتادودومین سوره قرآن
۹- قسمتی از فشنگ- خوردنی شیرین صبحانه- طراح

مدیران برخی اپراتورها اعلام می‌کنند که در ۱۶ روز گذشته اینترنت برای یک لحظه هم متصل نبوده است

اینترنت طبقاتی می‌شود؟

کارشناسان شبکه می‌گویند برعکس دوره‌های گذشته قطعی اینترنت به اندازه الگوها و تحرکات روی شبکه برای ایجاد محدودیت، غیر قابل فهم است

روزها و هفته‌ها کش می‌آیند و غم و اندوه کلومیان را فشار می‌دهد.

در این بین اینترنت به‌عنوان تنها راه ارتباطی ایرانیان داخل با یکدیگر و همچنین عزیزانشان در خارج از کشور، از ساعت ۲۲ روز هجدهم دی

تاکنون یعنی چهارم بهمن قطع است. گاهی خبر می‌رسد که احتمالا هفته اینترنت متصل می‌شود، اما انتهای هفته می‌رسد و اینترنت همچنان غیرقابل دسترسی است. حتی آخر هفته گذشته (دوم بهمن) نیز خبر آمد که اینترنت روی اپراتورهای ایرانسل و همراه اول مجدد متصل شده، با این حال بررسی‌های «شرق» نشان می‌دهد که این خبر درست نیست. کارشناسان فنی و شبکه در گفت‌وگو با «شرق» می‌گویند حاکمیت در حال پیاده‌کردن یک الگوی دسترسی ویژه به اینترنت است و همین هم باعث می‌شود در ساعتی از روز افراد فکر کنند چون نوتیفیکیشن پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی‌شان را می‌گیرند، پس اینترنت متصل شده است. چیزی که اکثر کارشناسان با طولانی‌شدن اتصال ایرانیان به اینترنت روی آن هم‌نظر هستند، این موضوع است که احتمالا حاکمیتی می‌خواهد دسترسی به اینترنت را طبقاتی کند، طرchi که در سال‌های گذشته به دلیل مخالفت فعالان دسترسی آزاد به اینترنت و فشارهای اجتماعی، بارها و بارها مسکوت مانده بود، انکار فرصتی پیدا کرده تا توسط مخالفان سرسخت دسترسی آزاد به اینترنت به اجرا گذاشته شود.

شواهد چه می‌گویند؟

پنجشنبه‌شب بسیاری از کاربران توانستند به اینترنت دسترسی داشته باشند و حتی فیلترشکن‌هایشان نیز کار کند. در مقابل گروهی هم بودند که اعلام می‌کردند اینترنت‌شان متصل است و حتی نوتیفیکیشن اپلیکیشن‌های خود را دریافت می‌کنند، اما فیلترشکن‌هایشان همچنان کار نمی‌کند. در این بین برخی امکان بازکردن ایمیل‌های خود را داشتند و برخی دیگر نه. همچنین در این زمینه اپ‌استورهاى سیستم‌عامل اندروید و ios برای برخی باز می‌شد و برای برخی دیگر نه. به دنبال این شرایط برخی رسانه‌ها ادعا کردند که اینترنت تدریجی در حال بازشدن است و به مرور همه کاربران به اینترنت متصل خواهند شد. همان زمان «شرق» در تماس با اپراتورهای همراه اول و ایرانسل به این جواب قطعی رسید که اینترنت متصل شده است. این اپراتورها که خودشان هم از این اتفاق شوکه بودند، اعلام می‌کردند منطق و روال مشخصی برای اتصال کاربران به اینترنت در حال حاضر وجود ندارد.

وعده‌های روی کاغذ

در حالی که دولت در دو هفته گذشته اعلام کرده نقشی در قطع و اتصال اینترنت ندارد و حتی مسعود پزشکیان به عنوان رئیس جمهوری که وعده دسترسی آزاد به اینترنت را به کاربران داده، در حاشیه جلسه دولت خبر داد که به «شورای امنیت ملی» پیشنهاد داده که اینترنت را متصل کند و تاکنون چندین‌بار خبر داده که اینترنت «تا انتهای هفته» یا اینترنت «در پایان هفته» وصل می‌شود. ادعایی که به نظر می‌رسد برای مطرح‌شدن نام مدیران دولتی در رسانه‌ها گفته شده و تاکنون به اجرا درنیامده است. در حالی که بعد از بیش از دو هفته قطعی اینترنت هیچ‌کدام از مقامات دولتی البته به جز سرپرست مرکز ارتباطات مردمی دفتر رئیس جمهوری، حاضر به عذرخواهی از کاربران و کسب‌وکارها بابت خسارت روحی و اقتصادی این قطعی نشده، دبیر شورای امنیت کشور در گفت‌وگوی ویژه خبری آب پاکی را روی دست منتظران اتصال اینترنت ریخته و گفته: «نمی‌تواند زمان دقیقی را برای بازشدن اینترنت اعلام کند».

پیش به سوی اینترنت طبقاتی؟

نت‌بالکس عصر روز گذشته در آخرین به‌روزرسانی خود از وضعیت اینترنت ایران (تا زمان نگارش این گزارش) اعلام کرد که ایران اکنون دو هفته کامل است که تحت خاموشی سراسری اینترنت قرار دارد. در ساعت ۳:۳۶، سطح اتصال همچنان در وضعیت صفر باقی مانده است، تنها افزایش بسیار جزئی در ستون فقرات شبکه‌ای دیده می‌شود که به شبکه‌های «لیست خاص» خدمات می‌دهد. در حالی که تنها تعداد محدودی از کاربران توانسته‌اند از طریق تونل‌سازی به اینترنت خارج از کشور متصل شوند. در این شرایط که ناظران بین‌المللی ارتباط اینترنت در ایران را قطع توصیف می‌کنند،

جدول ۵۲۵۰: طراح: بیژن گورانی

مدیران برخی اپراتورها اعلام می‌کنند که در ۱۶ روز گذشته اینترنت برای یک لحظه هم متصل نبوده است

اینترنت طبقاتی می‌شود؟

کارشناسان شبکه می‌گویند برعکس دوره‌های گذشته قطعی اینترنت به اندازه الگوها و تحرکات روی شبکه برای ایجاد محدودیت، غیر قابل فهم است

سونیتاسراب‌پور

چگونه برخی در یک هفته اخیر توانسته‌اند به اینترنت متصل شوند و حتی با فیلترشکن‌هایشان هم کار کنند. مدیر یک شرکت بزرگ ارتباطی در گفت‌وگو با «شرق» با قاطعیت می‌گوید اینترنت در بیش از دو هفته گذشته به‌هیچ‌وجه به حالت قبل از قطعی خود باز نگشته و تجربه اتصال متفاوت افراد به اینترنت، ناشی از سیاست‌های جدیدی است که حاکمیت در قبال اینترنت به کار گرفته است. او می‌گوید: «در دوره‌های قبلی قطع اینترنت مانند جنگ ۱۲ روزه، سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۳۹۸ برای قطع اینترنت به اپراتورها دستور داده می‌شد، اما در کمال تعجب در قطعی ۱۸ دی خودشان اینترنت را قطع کردند و اجازه دسترسی به اپراتورها ندادند و در این زمینه اپراتورها نقشی نداشتند». به گفته او در حال حاضر برای اتصال هم اپراتورها نقشی ندارند و «خودشان» اگر تصمیم بگیرند در این زمینه اتفاقی می‌افتد. او تأکید می‌کند که اینترنت به‌هیچ‌وجه به حالت ۲۰ روز قبل خود بازنگشته است. او در پاسخ به این سؤال که چرا وقتی عده‌ای دسترسی به اینترنت هرچند با محدودیت دارند، عده‌ای دیگر ندارند یا برعکس، توضیح داد: «براساس شواهد و علایمی که افراد فنی روی شبکه می‌بینند، اینترنت در حال دستکاری است و به نظر می‌رسد بحث قدیمی اجرای اینترنت طبقاتی در حال کلیدخوردن است». او ادامه می‌دهد: «لفظی به نام «گروپ پالیسی» وجود دارد به این صورت که ممکن است ۱۰ هزار شماره در یک گروپ پالیسی باشد و پنج هزار شماره در گروه دیگر. بنابراین ممکن است سیاست‌هایی که برای گروپ‌پالیسی ۱ اجرا می‌کنند را برای گروپ‌پالیسی ۲ اجرا نکنند. در واقع یک محدودیت‌ها با امتیازاتی را روی یک سری رنج «آی‌پی»‌ها ایجاد می‌کنند تا ببینند چه اتفاقی می‌افتد».

این مدیر تأکید می‌کند که با توجه به تجربه‌ای که در سال‌های گذشته در کار با شبکه ارتباطی کشور داشته، تا این اندازه الگوها و تحرکات روی شبکه برای ایجاد محدودیت،

غیر قابل فهم نبوده است و مشخص نیست گروهی به‌دنبال رقم‌زدن چه اتفاقی برای اینترنت کشور هستند. او تأکید می‌کند که اما چیزی که می‌توان فهمید این است که به طور قطع در حال تست اینترنت طبقاتی هستند و می‌خواهند افره به یک سری خدمات به شکل پیش‌فرض دسترسی داشته باشند، اما برای دسترسی‌های بیشتر به سمت دریافت مجوزهای مخصوص بروند.

یک بحث قدیمی

دسترسی به اینترنت به شکل طبقاتی بحث امروز و دیروز نیست و از سال‌های گذشته برخی شرکت‌ها و افراد دسترسی به اینترنت آزاد بدون فیلتر داشته‌اند. اوج این اتفاق وقتی رسانه‌ای شد که توئیتر (ایکس) فعلی قابلیت لوکیشن را فعال کرد و مشخص شد بسیاری از جمله مخالفان همیشگی رفع فیلتر از اینترنت سفید استفاده می‌کنند. همچنین بعد از جنگ ۱۲روزه هم خبرهای گوناگونی منتشر شد که شرکت‌ها استارت‌آپی و... با ارسال نامه به شورای عالی فضای مجازی و وزارت ارتباطات به دنبال دریافت اینترنت بدون فیلتر بوده‌اند.

حالا هم مشخص شده که IP بسیاری از شرکت‌ها و بازرگانان نیز سفید شده است. در کنار آن بسیاری از رسانه‌ها نیز مجبور شده‌اند برای دسترسی به اطلاعات، IP خود را برای بازگشایی در اختیار وزارت ارشاد بگذارند.

تاکنون در «شرق» گزارش‌های مختلفی درباره اثرات قطع‌بودن اینترنت بر زندگی مردم، اقتصاد دیجیتال و خسارتی که این قطعی می‌تواند به بار بیاورد منتشر کرده‌ایم. از این نوشته‌ایم که چگونه برخی افراد برای برقراری یک ارتباط ساده و چک‌کردن ایمیل‌هایشان تا لب مرز رفته‌اند و همچنین از سونامی تعدیل‌های آن‌هم در این شرایط بیمار اقتصاد ایران و... حالا با گمانه‌زنی درباره راه‌اندازی جدی اینترنت طبقاتی بسیاری از کاربران و فعالان دسترسی آزاد به اطلاعات نگران حقوق شهروندی افراد جامعه هستند. به باور کارشناسان و فعالان دسترسی آزاد به اینترنت، اینترنت وسیله ارتباطی برای یک شخص یا گروه نیست، چراکه دسترسی آزادانه به اینترنت یک حق اساسی برای «همه» است. کارشناسان معتقدند اگر سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران به جای اصلاح حکمرانی اینترنت، به دنبال اعمال دسترسی گزینشی باشند، اینترنت طبقاتی ممکن است به ابزاری برای کنترل اجتماعی، تبعیض اقتصادی و مهندسی اطلاعات بدل شود. تجربه کشورهای جهان نشان می‌دهد که حتی در سیاست‌های تفکیکی، ضرورت وجود قانون شفاف، نظارت مستقل، حق اعتراض و مسئولیت‌پذیری حاکمیتی غیرقابل انکار است.

خبر

چند دامنه فارسی به ثبت رسیده است؟

براساس آخرین اعلام مرکز ثبت دامنه کشوری، تاکنون یک‌میلیون و ۸۳۹هزارو ۸۳۹ دامنه فعال فارسی به ثبت رسیده که در این‌میان دو پسوند دات‌آی‌آر (ir) و co.ir بیشترین دامنه فعال را دارند. نام دامنه بخشی است که گویای نام برند یا فعالیت کاربر بوده و آن را به دلخواه خود انتخاب می‌کند. پسوندهای مجاز و معتبر درواقع پسوندهایی هستند که از طرف کمیته مخصوص تأیید و تصویب پسوندها یعنی آیکن ICANN تأییدشده باشند. نمونه‌های پسوندهای متداول com، org و ir هستند و انتخاب نام دامنه مناسب و ساده بسیار مهم بوده و همچنین در رتبه‌بندی (Ranking) نتایج جست‌وجوی گوگل نیز تأثیرگذار است. در واقع دامنه یا دامین همان آدرس اینترنتی است که شما با آن شناخته می‌شوید و هر چقدر ساده‌تر و سراسرآستر باشد، بهتر بوده و کاربران بیشتری شما را خواهند یافت. دامنه از دو بخش اصلی تشکیل شده است؛ نام دامنه و پسوند دامنه. نام دامنه را شما تعیین می‌کنید و درصورتی‌که این نام آزاد باشد، می‌توانید آن را در اختیار بگیرید. البته، پسوند دامنه هم به نوع کار شما و گاهی به کشوری که در آن هستید، بستگی دارد. در ایران، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی ازجمله مراکز اصلی برای ثبت دامنه‌های اینترنتی به شمار می‌رود و هر کاربری که تمایل به ثبت دامنه‌ای برای بازگشایی سایت خود داشته باشد، باید به سایت این مرکز یا یکی از نمایندگان فعال آن در سطح کشور مراجعه کند. این پژوهشگاه همچنین آماری دقیق از دامنه‌های ایرانی را به دست می‌دهد. مرکز ثبت دامنه کشوری ایران زیرمجموعه پژوهشگاه دانش‌های بنیادی است و وظیفه ثبت دامنه‌ها در ایران را برعهده دارد. شاید گستره دامنه‌های سطح بالایی مانند Com، Net، Org و Info که در سراسر وب وجود دارند و زمینه درخواست برای این دامنه‌ها در همه کشورها باز است، بسیار گسترده باشد که برآورد آماری دقیق از آنها کمی مشکل شود، اما مرکز ثبت دامنه آمار آخرین دامنه‌های ثبت‌شده را به دست می‌دهد. براساس آخرین آمار اعلام‌شده در مرکز ثبت دامنه کشوری، ایران دو دامنه co.ir و com.ir همانند گذشته بیشترین ثبت را به خود اختصاص داده است؛ به گونه‌ای که تاکنون به ترتیب یک‌میلیون و ۸۳۱هزارو ۵۶۹ و چهارهزارو ۴۲۷ ثبت شده است.همچنین دامنه‌هایی که بیشتر از هزار مورد ثبت‌شده دارند، دامنه ایران با هزارو ۳۹۲ مورد و دامنه ac.ir با هزارو ۲۶ دامنه فعال هستند. البته دامنه‌های دیگری وجود دارند که کمتر از هزار مورد به نام آنها ثبت شده است که می‌توان به دامنه id.ir با ۷۸۸ مورد، دامنه org.ir با ۲۲۷ مورد، دامنه sch.ir با ۱۹۰ مورد و دامنه gov.ir با ۱۶۷ مورد اشاره کرد. کمترین دامنه ثبت‌شده نیز متعلق به دامنه net.ir با ۳۳ دامنه فعال است و در مجموع تاکنون یک‌میلیون و ۸۳۹هزارو ۸۳۹ دامنه ثبت شده‌اند.

۵	۶	۴		
	۱		۵	۶
۳		۷		۴
		۲	۵	۳
	۹		۲	
	۲		۸	۶
		۷		۵

		۸	۳	۲	
	۹	۶	۱	۸	۳
			۹	۴	
	۱	۸	۵	۴	۲
	۴	۱			۹
	۹	۸	۴	۱	۶
	۳	۲	۵		

سودوکو سخت ۴۲۴۶

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۴۲۴۶

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو ۴۲۴۵

۷	۲	۴	۸	۳	۵	۹	۶	۱
۶	۳	۵	۱	۲	۹	۸	۴	۷
۸	۹	۱	۶	۴	۵	۳	۷	۲
۴	۷	۲	۳	۶	۱	۵	۸	۹
۱	۶	۹	۲	۵	۸	۳	۷	۴
۵	۸	۳	۷	۹	۴	۶	۱	۲
۹	۴	۸	۱	۳	۷	۲	۶	۵
۳	۵	۶	۴	۷	۲	۱	۹	۸
۲	۱	۷	۹	۸	۶	۴	۳	۵

۸	۹	۳	۱	۲	۴	۵	۶	۷
۵	۷	۶	۴	۹	۳	۲	۱	۵
۴	۱	۲	۵	۷	۶	۳	۸	۹
۱	۶	۷	۹	۵	۴	۸	۳	۲
۲	۵	۴	۳	۱	۹	۷	۶	۸
۹	۳	۸	۶	۲	۷	۱	۵	۴
۳	۴	۱	۷	۶	۵	۸	۹	۲
۶	۸	۵	۴	۹	۷	۳	۱	۲
۷	۲	۹	۳	۱	۵	۴	۶	۸

حل جدول ۵۲۴۹

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
د	ک	ج	و	خ	ز	ح	ط	ث	س	ی	ش	م	ن	پ
ا	س	ل	ی	و	ن	ی	ک	و	ا	ل	س	ی	ر	ب
۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰